

Tak nebo tak

činnosti ke katechezi dětí mladšího školního věku zaměřenou k výchově svědomí, příp. k přípravě slavení svátosti smíření

Pomůcky: pro každé dítě časopis DUHA 13/2013–2014, příp. pracovní listy (ke stažení), lano, fix, papírové srdce, příp. malá srdíčka

Oči, uši, pusa, ruce

„Zkontrolujeme“ si, jestli jsme tady a jestli každý z nás má oči, uši, pusu a ruce. Postavíme se do kruhu, příp. tak, aby měl každý dost místa.

- Ukážeme si na ně a slova zrychlujeme, měníme pořadí, příp. pověříme jiné dítě, aby vše „řídilo“.
- Děti vytvářejí skupiny podle kritérií zaměřených na vnější vlastnosti očí, uší, pusy a rukou. Stojíme v kruhu a doprostřed mohou jít ti, kteří mají např. modré oči, náušnice, nějaké zranění na ruce, rovnátka, brýle, malou ruku, okousané nehty apod.
- Posadíme se a přemýšlíme, na co jsme dnes své oči, uši, pusu nebo ruce potřebovali, např. uši: zpívali jsme v hudebce písničku, oči a ruce: kreslili jsme, prsty: mám dotykový mobil apod.

Mít oči ještě neznamená vidět

Rozdáme dětem pracovní list (1) a zadáme úkol. Děti mohou přemýšlet o tom, co všechno se dá očima, ušima, pusou, rukama dělat a zapsat si to. Rozdělíme děti do čtyř skupin, příp. pracujeme společně. Práci můžeme omezit buď časem (cca 2 minuty) nebo počtem výpovědí (3–5 vět). To, co děti vymyslely, přečtou nahlas.

Přemýšlíme a diskutujeme o tom, co může znamenat věta: „Mít oči ještě neznamená vidět.“ „Mít uši ještě neznamená slyšet.“ „Mít pusu, ještě neznamená mluvit.“ „Mít ruce, ještě neznamená jednat.“

Upozorníme na to, že cokoli z toho, co děláme, můžeme dělat „tak“ nebo „tak“, dobře nebo špatně (viz DUHA 12/2013–14, s. 2 a 3).

Na druhou stranu pracovního listu (2) pak píší, co můžeme očima, ušima, pusou a rukama dělat dobře a špatně.

Tak nebo tak

Děti si na jednu stranu dlaně pravé ruky nakreslí fixem usměvavého smajlíka a na druhou stranu zamračeného smajlíka.



POZDRAV

Děti si mohou ve dvojicích ukazovat, jak se dá jednat „tak nebo tak“ a ukázat, jak se pozdravit – tlesknout si do dlaní, podat si ruce, nebo jak dát ruce v pěst a přetlačovat se pěstí.

JÁ A TY

Můžeme druhému dlaní ukázat svou vůli s ním jednat „tak nebo tak“ a citlivě tak pojmenovat vztahy s dětmi.

JEDNÁNÍ

Čteme věty ze strany 4 a 5, 8 a 9, 12 a 17, 20 a 21 a děti mohou otáčet dlaně podle toho, zda je takové jednání dobré nebo špatné. Pokud se děti neshodnou, přemýšlíme o okolnostech a důvodech jejich volby. Děti si pak mohou do čísla časopisu samostatně vyplnit smajlíky, podle toho, jak se jim takové jednání daří, nebo ne.

Jednat „srdcem“

Rozpočítadlem „Tak nebo tak“ vylosujeme ze skupiny jedno dítě. To si pak může lehnout na zem. Ostatní kolem něj opatrně a citlivě položí provaz tak, aby když dítě vstane, zůstal na zemi obrys postavy.

Do obrazu položíme papírové nebo látkové srdce a přemýšlíme o tom, co to znamená, když se řekne „správně vidíme jen srdcem“, příp. „správně slyšíme jen srdcem“ apod.

Děti mohou do obrysu postavy pokládat na příslušné místo malá srdíčka nebo malé kamínky a přitom popisovat situace, kdy se jim povedlo, příp. nepovedlo „dívat se srdcem“, „slyšet srdcem“, „udělat něco srdcem“, příp. „něco vyslovit srdcem“. Můžeme také využít pracovního listu (2).

Co jsem pokazil/a a co mohu udělat lépe

Podle předchozí reflexe na to, co se dětem nepovedlo, příp. kolik si do textu v časopise dokreslily zamračených smajlíků, uvažujeme společně o tom, jak by se to dalo napravit a co by se mohlo udělat lépe. K tomuto přemýšlení se mohou děti inspirovat čtením textů na s. 6 a 7, 8 a 9, 10 a 11, 18 a 19 a 22 a 23.

Vyzveme děti, aby každé z nich vybralo jednu věc, o které si myslí, že ji nejvíce pokazilo. Tu pak přečte, příp. popíše nahlas a řekne návrh, jak by se to dalo napravit nebo zlepšit. Ostatní děti mu pak mohou poskytnout zpětnou vazbu. Vhodným způsobem řídíme diskusi. Možná budou mít ostatní děti ještě jiný nápad nebo realističtější odhad.

Modlitba

Děti mohou svými slovy naformulovat jednoduchou modlitbu a doplnit do ní své předsevzetí z předchozí činnosti.

„Dej mi oči, které vidí, co je důležité, abych...“

„Dej mi uši, které slyší, co je důležité, abych...“

„Dej mi pusy, která říká, co je důležité, abych...“

„Dej mi ruce, které dělají, co je důležité, abych...“

**...A PROTOŽE UČIT JEŠTĚ NEZNAMENÁ UČIT,
PŘEJEME VÁM TRPĚLIVÉ A VELKORYSÉ SRDCE!**

